T.C. KÜTÜPHANE - ANKARA

عدد ۷۹ — پنجشنبه — ۳ ایلول سنه ۱۳۰۸ — ایکنجی سنه ـ دردنجی جلد

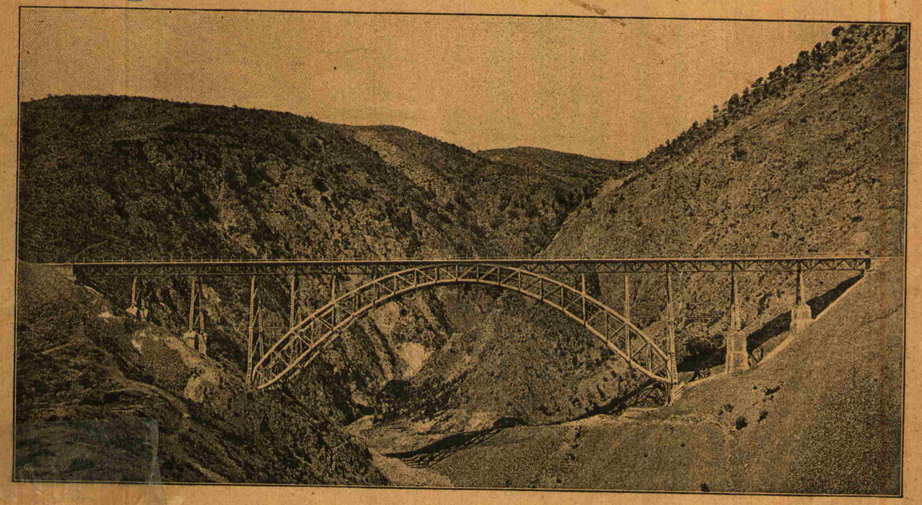

انقره‌ده باسه‌کوی کوپریسی

La nouvelle ligne du chemin-de-fer d'Angora : Vicaduc du Bachkeuy

غزتهیه مندرج امضاسیز بالجمله مقالات سر محرر کردر .

ثروت فنونك بونسخه ایله ایکنجی سنه‌سی برنجی آلتی آیلغی ختام بولدیغی ایکنجی آلتی آیه ابتدار ایلیور . یعنی اوچنجی جلدی تمام اولوب دردنجی جلده بدأ ومباشرت ایدیور .

الطاف شاهانه ایله نشر اولنوب اکمال اولنان اوچنجی جلدمز برپیوق دقایقشناسانه آثار طرفندنه لسانه تقدیر ایدیلدیغنی نظر محزونیتله کورمکدهیز !

«ثروت فنونه» بالجمله ترقیات حاضره‌مزك مسبب بقاسی شوکتلو قدرتلو پادشاهمز افندمز حضرتلرینك سایهٔ معارفوایهٔ ملوکانه‌لرنده ابراز ایلدیکی درجهٔ ترقی‌یی یوماً فیوماً ترقی ایتدیرمکله مباهیدر .

برنجی نسخه‌سنده بونسخه‌نه قدر تدقیق ایدلسه هر بر نسخه‌سی نرخی شهر اهلنه نصل برخطوهٔ سریعه ایله داخل اولمشایسه بونسخه‌ده صکره‌ده بنه هیچ بر کونا چالشمقدن آزاده قالمیوب ایلریلمکه سعی وغیرت ایلیه‌جکدر .

ثروت فنونك شانه عثمانیه حسبانه برصورتده نشری خصوصنه ارادهٔ اصابتعادهٔ شاهانه‌لری صدوره بیورلدیغی حالده فدای جانه درجه‌سنده چالشمق وظیفهٔ عبودیتی لایوبه بروظیفهٔ وظیفه اولدیغنك قلب وجدانلریمزده نه درجه برطوتیغنی تعریف ایدلمز برحالده‌در .

وسعتمزك یتدیکی درجه سعی وغیرت ایده‌رك بوکونه قدر بوحال کثیر ویلکمز ثروت فنونمزك بوندن بویله‌ده اوسایهٔ معالیوایه‌ده ترقیات عدیده‌یه مظهریتنه بذل جهد واقدام ایله‌جکمز طبیعیدر .

اخطار

٧٨ نجی نسخه ایله غزته‌مزه ٢٧ نجی نومرودن اعتباراً سنه‌لك و ٥٣ دن اعتباراً الق آیلق آبونه اولان ذواتك مدتی منقضی اولیور ؛ اخطار اخیرمز موجبنجه ویردکمز معامله کلیاً قالدیرلمش اولدیغندن ارسالاته انقطاع کلدیکنی ارزو ایچیانلر شمدیدن آبونه بدالی کوندرملیدر .

استانبول پوسته‌سی

٭٭ کچن بازار ایرتسی کونی نشر ایدیلان ترجمان حقیقت رفیقمزك اجالنده استانبولده و بك اوغلنده زوار اجنبیه‌یه ترجمانلق ایدن اشخاص حقنده برطاقم مطالعات مصیبه درمیان ایدلمشدر .

غزته‌من بوبابده اولجه معلومات ویره‌رك بوکبی افراد مضره‌نك اورته‌دن قالدیرلمسنی تمنی ایتمش ایدی . کچن کون دخی بونك برغربینه تصادف ایتدك . اوچ زائر اجنبی راکب اولدقلری آرابه ایله نور عثمانیه قپوسنه کلدیلر ، اوراده اینه‌رك چارشوی کیره کیردیلر . ترجمان ده برابر لرنده اولدیغندن آنك کتوره‌جکی یرلری کزمك ویاخود نظر دقتلرینی جلب ایدن ماده‌لر حقنده ایضاحات آلمق طبیعی اولدیغندن فاصولیه پیازی صاتان بر آشجی بونلرك خوشنه کیتدیکندن ایچلرندن یری صوردی ترجمان غالبا فاصولیه پیلاکیسی صاتار ، آیاق اشجیسی در دیمسنی ایبدن انی‌یه بیله مدیکندن آیاق آشجیسنی فرانسزجه عینی عینته ترجمه ایتمسونمی ؟ باقك نه‌دیدی؟

Ce sont des cuisiniers de pied

فرنك بوتعبیرك ناطق اولدیغی معانی‌یی بردرلو اکلایه مدیغندن ترجمانك یوزینه حیرتله باقمقه باشلادی .

٭٭ سایهٔ سعادت سرمایهٔ جناب پادشاهیده استکمال اسباب ترقی واستحصال درجهٔ تعالیٔ ملك ودولت خصوصنده مصروف بیوریله کلان اقدامات عالیهٔ مهامشناسی جملهٔ منیفه وجلیله‌سندن اولمق اوزره اخیراً بشکطاشده عقارات سنیه میاننده اولاد عشایرك تعلیم وتربیه‌سنه مخصوص اولمق وعشیرت مکتبی نامیله یاد ایدیلوب زیر حمایهٔ معنویهٔ تاجداریده بولنمق اوزره بر مکتب کشاد ایدیله‌جکی ورسم کشادك ولادت باهرالسعادت حضرت فخر عالمه مصادف اولان روز فیروزده اجرا ایدیله‌جکی یازلمش ایدی . معلومات اخیره‌مزه نظراً اولاد عشایردن استانبوله سوق ایدیان اطفال پیدرپی مواصلت ایتمکده واطفال مرقومه مکتب ملکیهٔ شاهانه‌ده مسافر ایدلمك کبی حقلرنده بر جملهٔ مخصوصه کوسترلمکده‌در .

مکتبك مفروشات ولوازمی دخی ختام بولمق اوزره اولدیغندن قریباً حسن ختامه واره‌جغی مأمولدر .

٭٭ کچنلرده آناطولی شمندوفرینك ٣٣٧ نجی کیلومتروسنده ترك یولدن چیقه‌رق اون ایکی عمله‌نك جریحه‌دار اولدیغی مع التأسف ایشیدلمشدر . بوکبی قضا خطك هنوز یکی اولمه‌سی حسبیله وقوعبوله‌بیله‌جك قضالردن اولوب یوقسه غزته‌مزده دخی مفصلاً یازلدیغی اوزره خط مذکورك انشاآت حاضره‌سی بك مکملدر . انشائیه شرکتنك بو خطك ترتیباتنده کوستردیکی فرط دقت وغیرت خطوط سائره‌مزده همان کورولمه‌مش دینه‌جك راده‌ده در .

٭٭ مددرس بی‌جارکان و چاره‌ساز درماندکان اولمق مزیات جلیله‌سنه مالك بولنان شهریار فاروق سیرت وتاجدار عالی منقبت افندمز خضرتلری اخیراً ایرانده ظهور ایدن وخسارات ووفیات کثیره‌یی موجب اولان قولرا خسته‌لکنك ممالك مذکوره داخلنده منع سرایتی و حقوق هم جواری نقطهٔ نظرندن برمعاونت جدیه ابرازی مقصد علویت اشتمالیله اطبای حاذقهٔ عثمانیه‌دن آرزو ایدن ذواتك بلاد ایرانه اعزامنه فرمان عواطف بیان خسروانه‌لری بی‌دریغ بیورلمشدر . له‌الحمد والمنه سایهٔ سعادت وایهٔ جناب پادشاهیده قولرا علتی ممالکمزك درونننه فرجه‌یاب دخول ارله‌مامش ویالکز وقوعات نادره قبیلندن اولمق اوزره طربزون وارضروم ولایت علیه‌سیله یمن قطعه‌سنده حکم فرما اولمقده بولنمشدر . ایرانه عزیمت ایده‌جك اطبا میاننده میر آلای عزتلو حلیم بك افندی ایله قائمقام عزتلو ابراهیم شوقی ومکتب طبیهٔ شاهانه فیسیو - لوژی معلمی عزتلو شاکر وقول آغاسی فتوتلو خالد خسرو افندی ایله بر قاچ

اجزاجی موجود بولنوب ذوات مومی‌الیهمه طرف حکومت سنیه‌دن ایکیشر یوز لیرا خرج راه ایله اللیشر لیرا معاش تخصیص بیورلمشدر .

٭٭ معلومات طبیه‌دن اولمق اوزره شونی‌ده سویلیه‌لم که اخیراً مدانیه طرفنده کائن بر جامورلغك روماتیزمه علتی ایچون نافع اولدیغی اخبارات محلیه مألندن مستبان اولمه‌سی اوزره طبیه نظارت جلیله‌سی اشبو جامورلغك نفع ودرجهٔ نفعی حقنده تجارب جدیده‌ده بولنمق اوزره مکتب مذکور معلم معاونلرندن یوز باشی جمال بکی مأمور تعیین ایله‌مشدر . میر مومی‌الیه یکرمی قدر روماتیزمه معلولی قید ایتمش واوراق لازمه‌سنی مقام عائدینه تقدیم ایله‌مش اولمغله بو قافله‌نك‌ده قریباً محل مذکوره کیده‌جکی بدیهیدر .

خاطرهٔ یار

— ١ —

ساعت آلتی‌یه کلمش ایدی . بر آرابه قالامش قوینی کمال سرعتله طولاشه‌رق فنار دینلیان اوزهتکدهٔ بدیعه کیردی . ایام تنزهه مخصوص اولان ازدحام ، هنوز وقتك ایرکن اولمسی حسبیله نظر دقتی جلب ایده‌جك درجه‌ده دکل ایدی . آرابه فنارده بر دفعه دور ایتدکدن صکره غازینونك پیشکاهنده‌کی آغاجلغه صوقولدی . اوراده طوردی . آرابه‌نك ایچنده بر کنج یالکز باشنه اوطوزمش ایدی . سنی ، دم شبابك اوائلنده اولدیغنی کوستردیکی حالده احوال سیما بونی بتون بتون نقض ایده‌جك درجه‌ده کوریلیوردی . کونشك سمت الرأسده بولنمسی حسبیله صوك بهاره مخصوص اولان حرارتك تأثیریله ترله‌مش ، فسق چیقارمش ایدی . صاچلری قیصه کسیلمش اولدیغندن آلنی تر قطره‌لریله طولمش . براز قالینجه قاشلری ایری کوزلری اوزرینه دوشه‌رك ملال حاضرینه نشانه اولمش ، اینجه بیقلری عدم انتظامدن طولایی دوداقلرینی قاپلامش . یوزی بر حمرت شدیده‌دن رنك اصلیسنی غائب ایتمش ایدی . آرابه‌نك طورمسنی متعاقب اینه‌رك اطرافی سیر ایچون کوزلکنی طاقدی . یواش یواش ساحله طوغری کیتدی . بوروش براز متردداته ایدی . بر آغاجك آلتنده‌کی اسکمله‌لردن برینك اوزرینه اوطوره‌رق طالغین طالغین تماشایه باشلادی . مرمره آطه‌لر نامنده بر قاچ پارچه طوپراغی ایله نظر دقتی اوکنده همان کول دینه‌جك برحوضهٔ ماءصورتنده بولنه‌رق استانبولك مناره‌لر ، جامع قبه‌لریله برقات دها اعتلا ایتمش تپه‌لرینی ، آیاستفانوس فنارینی ، مقری کوی طرفلرینی زمان زمان سیر ایتدی . دکز عکس شعاع خورشیددن پارلاق ، دیده فریب خاره‌لر حاصل ایدییور ایدی . برغوس ، قنه‌لی ، هکه‌لی ، بیوك آطه‌لرك جبههٔ مسکونی خفیف ولکن رؤیته غیر مانع بر پردهٔ بخار قاپلامش ایدی . دها اوته‌ده متفرق بولنان ایکی کوچك جزیره دخی چامور بیغینی کبی منظور نظر رغبتی اوله‌رق آره‌ده صره‌ده افقدن سرنمای ظهور اولان بر سفینه کیندکجه جسامتی آرتیره‌رق یاقلاشمقده ، کاه برقوطره کلبك کبی سوزوله‌رك قالامش قوینه کیرمکده ایدی . شو مناظر متبدله کنج ایچون موجب حظ اوله‌جق بر تماشا حصوله کتیریوردی .

بدایع موقعیه‌نك نظر تحسر پرورینه عرض ایتدیکی شو الواح ایلك دفعه کور - دیکی لوحه‌لردن دکل ایدیسه‌ده کوزل بر شیئی بر دها حتی دفعه‌لرجه کورمك وبا خصوص موسمه کوره متحول اولدیغنی بیلمك دخی آیریجه برحظ تولید ایده‌بیله‌جك احوالدن اولمغله دلی قانلی‌ده محظوظ اولیوردی . اوراده اوطوردیغی مدتجه برکیمسه ایله قونوشه‌مدی . غالبا ذهننده‌کی برخیال ایله اوغراشیوردی . بوخیال آنك انیس روحیدر ، هرفك مؤثر کاننده غریب برنشوهٔ قلب ایله متسلی اوله‌جق کبی کورینیور ایدیسه‌ده ایام فرقتك وقت وقت اوزامه‌سی ، هله شو صوك هفته‌لر ظرفنده بعض مشکلات وموانعه اوغرامسی آنك ایچون سالب آرام بر الم درون حصوله کتیرمشیدی . انسان خیال‌دنیان وحقیقتده منقوشات ذهنیه‌دن مطلوب اولانی بنه دماغده احیا ایده‌رك کورمکدن عبارت بولنان خاصهٔ روحانیه‌یه — زمانه کوره — یك زیاده متشکر قالیر . کنجده بوحسیات شکرانی یوزنده کوریلان ناکهانی تبسملرله اظهار ایدییوردی . بردنبره فناره طوغری باقه‌رق تام بر سنه‌اولسی اوراده کوردیکی بر وجود ایله شمدی‌یه قدر کچیردیکی مناسبات عاشقانه‌یی تخطر ایتمك ایسته‌دی .

حقیقت ، تام برسنه اولیوردی . فصل شبابك هرقلبده حصوله کتیردیکی تجلیات عدیده الجاسیله بورایه کلمش ، بنه بویله آغاجلقلی بر یرده اوطورمش ایدی . بر مدت جزئیه‌دن بری یالکز کوز آشناسی اولدیغی برقادین ، برابرنده دیکری اولدیغی حالده آچیق بر لاندو درونننده اوله‌رق اورایه قدر کلدیلر . کنج اوزمان غلیان امل ، فوران هوس کبی مناسبات روحیه‌یه اوغرامش ایدی . او ، کذرکاه آمالنده تصادف ایده‌جکی ربیعی ، مطرا ، دها ایسی محبوب حس ووجدانی اوله‌جق برشکوفهٔ بدیع آرامغه چیقمش . فقط نظر دقیقی هرچیچکده‌کی محاسن کثیره‌دن شاشیرمش ایدی .

مشام جانی اوبویی نفسانینك صدورات حیات پروریله طوله‌رق تغلیظ حس ، تشویش روح کبی بلیات عصبیه‌یی قازانمق ایستیوردی . احتمالکه بوده بر خطدر . تجربه‌سی هنوز محدود اولدیغی حالده استکناه حال کیفیتنی بردرلو الدن براقه‌مدیغندن بك عجله طاورانه‌مامش ایدی .

بولندیغی یرده نظرنی فناره چویر .

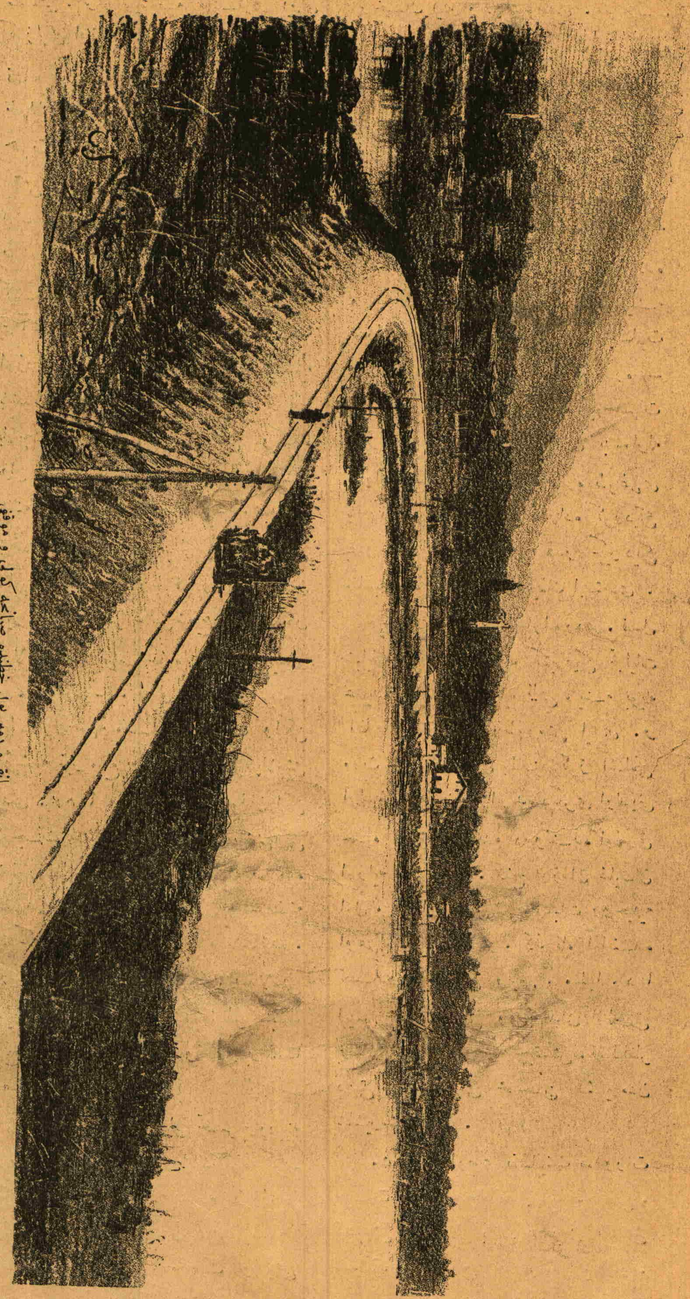

انقره دمیر یول خطنده صاپانجه کولی و موقفی
La nouvelle ligne du chemin-de-fer d'Angora : Lac de Sapandja et la station

دیکی زمان اوراده‌کی آغاجلق آلتنه قورولمش صالنجاغه مصادف اولدی . او ، لاندو یوق ایدی . فقط دماغ تجدید خاطرات ایچون متنبه بولندیغندن او نقش دلپذیری یواش یواش چشم معنویسی اوکنه کتیردی . اورته بویلی ، صاری صاچلی . براز طوب چهره‌لی . آز اسمره مائل . اینجه قاشلی حدت ولطف نظری زمان زمان متبدل ، خفیف آتشین دوداقلی ، طوراً نازك ، وضعاً آهنك اندامه مالك بر صورت خیالیه کوزی اوکنه کلدی . اوزمان یوزنده احوال روحیه سنك تهیجنه دال اوله‌جق صورتده برتبدل آشکار اوله‌رق باشنی اکدی . ایام حسرت وملالنی دوشونمکه باشلادی .

کنجك تاریخ سودا کاریسنه اوکوندن اعتبار ایدلمك لازمدر . زیرا اوکون امل سودا کارانه‌سنه برمقابله جدیه کورمش ، اوکون تحسسات عمومیه سنده بر تحول حصوله کلمرك ایستدیکی بر قادیندن روی توجه کورمك کبی بدایت سوداده احوال بختیارانه‌دن معدود اولان برحاله اوغرامش ایدی . زمان بوتحولی تخفیف ایده‌جکنه بالعکس تشدید ایده‌رك تصادفات مکرره‌یه یول آچمش وفقط برقاچ آی قادینه قارشی کوستردیکی اطوار متمایلانه‌ده بك ضعیف کوروندیکندن انطاق قلب ممکن اوله‌ماه‌مشیدی . نهایت قادین طرفندن کوستریلن برجسارت اوزرینه تشریحات قلبیه‌یه کیر . یشمکی قوردی .

— ٢ —

دلی قانلینك تاریخ سودا کاریسنه کیر . مه‌دن اول احوال حسیه‌سنی تعریف ایتمك زجه لازمدر . هنوز اون یاشنده ایکن دور تحصیله کیرمش ، تام اون ایکی سنه بودوری اوزاته‌رق جمعیت اینجه چیقدیغی زمان استعداد مخصوصنی کوسترمش ایدی . شو اون ایکی سنه‌لك مدت تحصیل اثناسنده اك زیاده میل ایتدیکی جهت ، جهت ادبیه اولوب دها کوچکلکندن بری ممارسات ادبیه‌ده بولنه‌رق تفکر وابداع خیال مسئله‌لرینك قواعد سلیمهٔ فنیه‌یه مطابقتی ایله حاصل اوله‌جغنی آکلامشدر . فقط او ، بر محرك حسدن محروم اولدیغی زمان دماغی برظلام غریب ایچنده قالیر . اوزمان قلمی جدیات فنیه ایچنه طالهرق استراحت

صنایع نفیسه‌دن تابلو : طوشان آوی

قلب وروحه مالك اولوردی . شو حالی برقاچ دفعه تجربه ایتمش ، هر تجربه‌سنده‌ده بونتیجه‌یی تصدیق ایده‌رك بردها تشدید هوس کبی احواله جسارت ایتمه‌مکی قورمش ایدیسه‌ده طبعاً عصبی ، خلقهٔ تحسسات جدیده‌یه مائل اولدیغندن فنك بخش ایتدیکی او نقلت تحسسی آره‌ده صره‌ده ترك ایدر ، ینه وهمیات شاعرانه‌یه طالاردی . شو حیات سرسریانه‌سنده کندینك‌ده متحیر قالدیغی برجهت وارایسه‌اوده برقادینه تمامیله عدم مربوطیتی ایدی . آنك رابطه نامنه ویردیکی معنا سوه‌جکی قادینك انظار اغیاردن محفوظ بولنه‌رق یالکز ادامهٔ محبتنه خادم اولمسی ایدی .

فناردہ کوردیکی قادینك حس ووجدانجه حصوله کتیردیکی تبدلات بنده‌کی افکار تمایلی ایبدن ابی‌به ایقاظ ایتدی . آقشامه قدر آنی پیش نظرندن آییرمدی . فقط

قادین دلی قانلینك کوستریجی اوضاع مخصوصه‌یه او درجه جدی، او درجه وقورانه مقابله‌ده بولنیوردی که کنج شو حالدن همان امید ایله یأس آره‌سنده قاله‌رق یالکز تمادیٔ دقتدن طولایی متسلی اولیوردی. ذاتاً استانبوله ایمکده کندی ایچون برلزوم اولمدیغندن کیجه‌یی قاضی کوینده کچیرمکی قوردی.

آقشام بیاسه‌سنی فارده، قوش دیلنده اجرا ایتدکدن صکره هرکس خانه‌سنه چکیلدیکندن کنج دخی اوکره نه بیله جکنی اوکرندی. طوغریجه دکز کنارنده کی اوتله ایندی. کیجه‌یه کله‌جکنی سویلیه‌رك کوبك ایچنه آتیلدی.

مهتاب، قریه‌یی سیمین برسایه آلتنه آلمش، قوش دیلی وجواری کیجه ارباب تنزهی ایله طوله‌رق روحفزا برمنظرهٔ حسنه حصوله کلمش ایدی. کنج زوارك چوق اولدیغی کورونجه قلباً ممنون اوله‌رق تصادف ایده‌رم املنه دوشدی ایسه‌ده موفقیت حاصل اوله‌مدی. تردد وشبهه ایله آشیان یاره قدر یورو دیسه‌ده بر نتیجهٔ مهمه‌یی منتج اوله‌مدی. اوتلده کاه دوشونه‌رك، کاه اویومغه چالیشه‌رق صباحی ایتدی. ایرکندن طیشاری‌یه چیقدی. کیجه‌نك متاعی کوزلرندن بللی اولیوردی. یولده یورورکن سنده‌له‌مك، آره‌ده صره‌ده باشی دونمك کبی آثار مذبوحانه کوستره‌رك ایلك وابوره بیندی. انسانك محنت حیاتی کندی کندینه قازاندیغنه احتمال ویره‌رك برعزم مأیوسانه ایله خانه‌سنه قدر کلدی. اوکیجه اوراده راحت ایتدی.

پازار کونی‌ده اوده اوطوروب مطالعات مخصوصه‌سیله اشتغال ایتمکی قوردی ایسه‌ده ساعت سکز اولور اولماز بیلمدیکی برحس مشوّك سائقه‌سیله درحال کیندی برآرابه‌یه آتلایه‌رق سرکه‌جی‌یه ایندی. پازارلق ایتدیکی یکی جفته قایق ایله حیدر پاشایه قدر کیتدی. زمان مواصلتی نام غلبه‌لك زمانه مصادف اولدیغندن اوراده تصادف ایتدیکی برآرقداشیله کزیندی. شمن دوفر یولی اوزرنده اویارجانی کوره‌رك شاشیردی. خاجانی، هیجانی ایله مغلوبیت حسیه‌سنی آکلاتدی. فقط بو سفر قادینك انظارندن نمایان اولان علائم اضطراب قلبنده شدید بر اندیشه حاصل ایده‌رك بواش بواش چکیلدی. بو رجعتی بتون بتون آرام جانی محو ایده‌رك آنی بی سکون تفکرات بدبختانه ایچنده براقدی. بو بر نوع معمای حسی ایدی. کنج بونی حله قالقیشدی. ذهناً بولدیغی صورت حل یك مشروع ایدی. دها مکتبده ایکن اکتساب ایتدیکی حکمت اجتماعیه آنده بر فکر صحیح وسالم پیدا ایتمش ایدی. فی‌الواقع فلسفه تفکرات مدیده‌یه محتاج ایسه‌ده تشکلات دماغیه‌نك دخی حکم ومعانیٔ اجتماعیه‌یی استدراکده دخل عظیمی واردر. کنج بر حکیم نورسته اولدیغی کبی تربیهٔ عصریه‌نك عمومیت نقطهٔ نظرندن جمله‌سنده وقوف شاملی بولندیغندن ملاحظات ومطالعاتی او تربیه‌نك دائرهٔ اشتمالی داخلنده یوریته‌رك حیات مدنیه‌سنی بر طاقم اندیشه‌لر، ترددلر، احترازلر ایچنده کچیرمك ایسته‌میوردی. ایشته شو حال آکا آشاغیده‌کی ملاحظاتی سرد ایتدیردی. هم رجعت ایدییور هم‌ده کندی کندینه:

— بنم بو قادینه قارشی حس ایتدیکم میل سودا زمان کچدکجه تزاید ایده‌جك. بن بونی بر نقطهٔ مشروعه‌یه طوغری سوق ایتمه‌لیم. اکر فکرم غیر مشروع اوله‌رق غلیان ایده‌جك اولورسه بن شو حیات سوداکارانه‌یی منسوب اولدیغم جمعیتدن خارجده کچیرمش اوله‌جغم. حال بوکه بوکا هیچ بر وجهله مجبوریتم یوق. بو قادین بکا بر استقبال رفاه احضار ایده‌بیلیر. اش دنیلن شی حسیات متقابله ایله متحسس اولان زوجینه عائددر. فقط او بنی سوییورمی؟ بناء علیه اوکچه‌دن شو نقطه‌یی حل ایده‌یم. دییوردی.

آقشام، مهتابك ایرکنجه طوغمه‌سی حسیله برشفافیت نورانیه ایله حلول ایتدی. کنج او کیجه‌ده اوتلده قالدی کیجه‌یی یك شاعرانه بر صورتده کچیردی. بیاسه‌ده آکا تصادف ایده‌رك ممنوناً خوابکاهنه چکیلدی. بر قاچ کوندن بری ذهننی تخریش ایدن معمای سودایی همان حل ایدر کبی اولمش ایدی.

ایرتسی کونی خانه‌سنه عودت ایدر ایتمز والده‌سنی قاضی کوینه نقل خانه ایتمکه مجبور ایتدی. قادین نوردیده‌سنك شو املنه بردن بره اتباع ایده‌رك ایرتسی کوندن اعتباراً قریه‌ده خانه تحریسنه باشلادی. جمعه کونی کوج باشلادی.

کنج شو نقل مکاندن طولایی صوك درجه‌ده ممنون ایدی. اوجمع سودایه یقین بولنمق، آنی تصادفات ایله اشغال ایتمك، ذهننده بر عقده حالنده قالان بعض مسائل حیاتیه‌یی دوشونمك، قرار واقعنی حیز حصوله کتیرمك کندینی منتدار حیات ایده‌جك وسائل حاضره‌دن ایدی. قاضی کوینه یرلشدکدن بر آی صکره کنج اجبارات وتمنیاتی نتیجه‌سی اوله‌رق والده‌سنی کوروجی کوندردی. قادین خانه‌سنه عودت ایدوبده او قادینك طول اولدیغی سویلینجه کنج براز ایرکیلدی ایسه‌ده قوجه‌سنك وفات ایتدیکنی تحقیق ایدنجه متسلی اوله‌رق عزم واقعندن دونمدی. اقناعیات بولنده سرد ایتدیکی سوزلر او صاحب مشیمه‌یی دخی شو ازدواجه راضی ایتدی.

— ٣ —

تشرین اول اواسطنده کنج حجلهٔ زفافه کیردی. دها اوکیجه غریب وفقط خفیف بر اضطراب ایچنده ایدی. نظر تعمیقی قادینك چهره‌سنده بر نشوهٔ کاذب بولندیغنی، کمال حجاب ایله کوستردیکی تبسملرده برودت حس ایله ممتزج براشمئزاز موجود، آره‌ده صره‌ده سویلدیکی سوزلرده برنکتهٔ غریبانه‌مندمج اولدیغنی حس ایتدی. بونلرك جمله‌سنی زوج اولنی تخطردن نشأت ایتدیکنه ویره‌رك معاملات لطفیه ایله تسکین آلامنه خدمت ایتمکی قوردی.

قادینك احوال روحیه‌سی یك قاریشق ایدی، کندینی فدائی کبی تلقی ایده‌رك آزتق حیات بدبختانه‌یه کیردیکنه احتمال ویردی. چونکه آنك قلبی بر بشقه‌سی ایچون ضربان ایدییوردی.

آنك تاریخ سوداکاریسی‌ده جالب دقتدر. هنوز اون یدی یاشنده ایکن دائرهٔ ازدواجه کیرمش ایدی. زوج آقشاملری ایرکنجه کلیر، اونورسیدهٔ ملاحتی خدمات متتابعه‌یه سوق ایده‌رك کیجه‌نك ایکیسنه، اوچنه قدر اوغراشدیرر. تحریٔ نقصان، نصایح شدیده کبی مزعج احواله کیریشه‌رك کویا آنی تربیه‌یه حصر اقدام ایدردی. قادین بوحیات تضییقیه‌یه اوچ سنه قدر تحمل ایتدی. نهایت قوجه‌سی شدید برتیفویه طوتوله‌رق ارتحال ایدنجه آناسنك خانه‌سنه آتیله‌رق آلتی آی قدر استراحت وجودیه‌سنه کرمی ویردی. بو آلتی آی ظرفنده هم سنی اولان دیکر قادینلرله مسیره‌لرده کزه‌رك بعضاً اطوار عفیفانه‌سنی اخلال ایده‌جك درجه‌ده مؤثر چهره‌لره تصادف ایتدی. نهایت برنده قرار ایده‌رك تعاطیٔ انظاری تعاطیٔ مکتوبانه قدر یوروتدی. سودیکی چهره صاریشین، خفیف مائی کوزلی، اینجه قاشلی، سونوك وفقط طاتلی باقیشلی، تربیقلی، طوپ چهره‌لی، براز اوزون بویلی اولوب همان هرطوری احوال سوداکارانه‌سنی جوش ایتدیره‌جك درجه‌ده موزون ایدی. قادین بو کنجه تصادف ایتدکجه رعشه‌لر ایچنده قالیر. آیرلدقجه اندیشه‌لره دوش اوله‌رق دوشونور. مکتوبلرك ناطق اولدیغی معانیٔ حسیه‌یی کندی کندینه شرح ایدر، دلی‌قانلینك ویردیکی فوطوغرافی قویننده طاشیه‌رق اوده، مسافرلکده، سیرده وقت بولدقجه تماشا ایدر. کاه ستملرینی یاد ایده‌رك آغلار، کاه تمایلنی، شدت انهماکنی موازنه ایده‌رك سوینیر ایدی.

اکر کنج براز دها اقدام کوسترمش اوله‌ایدی آنی وصلت عالمنه قدر آتاردی. فقط آنك تعقیب ایتدیکی مقصد کوکل اکلنجه‌سی اولدیغندن قادینك حیات احرارانه‌یه نائلیتنك اون بشنجی آینده آنی ترك ایده‌رك ناهل ایتدی. او زمان قادین فنا حالده بر هزیمت سودا کانه‌یه اوغرایه‌رق اوچ آی قدر اسیر فراش اولدی. فقط اوخیال هیچ بروجهله سونمدی. خسته لکنده بیله آنی دوشوندی. حتی:

— برکون اولور بنم انکسارم آنی طونار دییه‌رك غریب بر تمنی‌ده دخی بولندی. لکن بومدتی نه‌ایله امرار ایتمه‌لی؟ کندی اعتقادینه باقیلیرسه اودلیقانلیده دخی بقیهٔ سودا بولنمق ایجاب ایدییور. اوبقیهٔ سودا قادین ایچون الك بیوك سرمایهٔ انتقامدر. دلی‌قانلی ازدواجندن صکره آره‌ده صره‌ده تصادف ایدر. نیم بر صورتده تمایل کوستره‌رك تعقیب ایتمز ایدی. قادین بوندن بتون بتون اندیشناك اوله‌رق کنجه تمایل ایتدی. کرك فارده وکرك پیاسه‌لرده نا آنك قارشوسنده بولنه‌رق اوصاریشین کنجی تحریك ایتدی.

کنج بواستر قابه تحمل ایده‌مدی. مراجعتلرده بولندی ایسه‌ده مقبول اوله‌مدی. حتی نتیجه‌ده برده ازدواج اولدیغنی کوره‌رك کری‌یه چکیلدی.

ایشته قادینك حجلهٔ زفافه‌کی اندیشه‌سی شوندن عبارتدر.

زوج مسعود، زوجه بدبخت ایدی. فقط کنجك الك برنجی مطالعه‌سی اش دنیان شی حسیات متقابله ایله متحسس اولان زوجینه عائددر جمله‌سی اولدیغندن شو حاله موفق اوله‌مامش ایدی. دور ازدواجك یدنجی آینده اوده بدبختلغنه حکم ایتدی.

قادین بوبدی آی ظرفنده ساخته تبسملر، اساسسز سوزلر، طالغین نظرلر خونین دیده‌لر، صاراریق بکز ایله کزه‌رك احوال حسیه‌سنی قسماً احساس ایتدی.

شو حال کنجی صوك درجه‌ده اشغال ایتدیکندن والده‌سی دخی تحسساتنه شریك اولدی. آندن آلدیغی معلومات قاریسنك کیزلی آغلادیغی، بریرلرده طوره‌مدیغی، بعضاً شیر یرلرنده فوق‌العاده متهیج قالدیغندن عبارت ایدی.

او مهربان ایدی اوغلنك اغفال ایدلدیکنه واقف اولنجه نظر تدقیقی آچدی. اودمکی خدمتجینك کلین ایله مناسبات فوق‌العاده‌ده بولندیغنه دخی دقت ایده‌رك آنی مواعید فوق‌العاده ایله فاندیردی. غایت احتیاطکارانه چالیشه‌رق قادینك حرز جان ایدیندیکی فطوغرافی دخی الده ایتدی. دلی‌قانلی شو حالدرك جمله‌سنه اولوم درجه‌سنده اضطرابلر چکه‌رك سیرجی اولدی. فطوغراف درجهٔ تحملی کسر ایده‌رك اومحبوبهٔ قلبی آشیان مادردن اخراجه قرار ویردی.

قادین ایکنجی زوجندن شو صورت الیمه ایله آریلنجه والده‌سنك یاننده متاعب حیاتیه‌یه تحمل ایده‌میه‌جك بر صورتده اضطرابات ایچنده قالدی.

دلی قانلی مناسبات عاشقانه‌سنك الك رنکین، الك دلپذیر بر خیالی اولان فنار عالمی ذهننده حسن محافظه ایده‌رك وبردها ازدواج فکرینی تصویب ایتمه‌رك قرار حاضرینی تقویه ایتدی. ینه او کویده اوطوردی. آره‌ده صره‌ده تصادف ایتدکجه قلبی چارپار، بر قاچ طمله سرشك تأثر کوزلرینی طولدیرر، فقط حسیات نفرتنی بر درلو تعدیل ایده‌مزدی. اوایلك کوردیکی منظره‌نك عاشقی ایدی. اوخاطرهٔ یار، اوکون دخی آنی فناره سوق ایتدی. حیفاکه برجهتدن بر تمثال محبت، دیکر جهتدن داعیٔ نفرت اولان اووجودی کوره‌میه‌رك یالکز خاطره‌سیله آقشامه قدر ساکتانه امرار زمان ایتدی.

احمد راسم

صنایع نفیسه‌ده نابلو : طالب بیرق

حیدر پاشادہ آیوکوینہ

عثمانلی اناطولی دمیر یول خطنده

بر سیاحت

(مابعد)

کونك متباقیسی کیجه آز اویقوسیله تلافی ایتمك اوزره بر آز اویومق ، بیله جك حکومت دائره‌سنك دلارا باغچه‌سنی کزوب کورمك ایله کچدی ؛ فؤاد پاشا حضرتلری همممات متوالیه‌لری سایه‌سنده حکومتی بر حدیقهٔ روحفزا درونده بولندیرمغه موفق اولمشلر اطراف وجواری‌دخی هپ معمور ومجدد دوائر حکومت ایله احاطه ایلمشلر ایدی .

اقشام اوزری متصرف پاشا حضرتلریله برلکده قصبه‌ده بر جولان اجرا ایتدك ؛ شهرك عارضه‌لی یوقوشلی یوللرندن اینوب اشاغی قسملری کوردیکمز کبی صوکره دخی بشقه جهتلردن یوقاری‌یه چیقه‌رق سیرجیلیکده دوام ایتدك .

فردانی نه ایله کچیره‌جکمز مطالعه‌یه التدیغی زمان بن :

— سکوده‌دکی ارطغرل غازی حضرتلرینك تربهٔ شریفلرینی زیارت ایتمك استرم .

دیدم . متصرف پاشا حضرتلری بوفکری تصویب بیوره‌رق :

— بن‌ده سزکله برابر کلیرم .

دیدیلر ؛ بنی ابراز بیورمدقلری مهمانتوارلق ومسافر پرورلك ایله صوك درجه محجوب براقدیلر .

سکود بیله‌جك متصرفلغنه تابع بر قضادر ؛ عربه ایله درت ساعت مسافه‌ده بولنیورمش ؛ شو حسابجه صباحلین ارکن حرکت اولندیغی حالده سکوده بر قاچ ساعت زمان کچیردکدن صوکره ینه عودت قابل اوله‌جقدی ؛ بناء علیه عربه‌لری ساعت اونبر ایچون تنبیه ایتدك .

§

صباحلین عربه‌یه بنوب حرکت ایتدیکمز زمان ساعت اونبر بچق ایدی ؛ صباحك سرینلکی یولمزی پك راحت کچیرتمه‌جکدی . استاسیونه کیدن یولده بر آز ایلریلدکدن صوکره اونی کنارده براقدق ، بوقوش اینمکه باشلادق ؛ قره‌صو بوغازنده دمیر یولی خطی قطع ایتدك ؛ کویك ناحیه‌سنك جوارینی استیلا ایتمش لطیف تارلا وباغچه‌لر ایچندن آشه‌رق یوقوش یوقاری شوسه‌ده قطع مسافه‌یه باشلادق . سکوده قدر یولده جای دقت بر شی یوق ایدی . متصرف پاشا حضرتلرینك مصاحبتلریله مستفید اوله‌رق مسافه‌یی دویه‌دن ایلریلیوردق .

اوچ ساعتدن زیاده یورومش ایدك که ایلری‌ده بر طاغ اتکندن سکود قصبه‌سی کوروندی ؛ سکوده یاریم ساعت یولمز قالمش ایکن جاده اوستنده جنتمکان ارطغرل غازی حضرتلرینك تربه‌لری کوروندی . (ثروت فنون) ٥٧ نجی نسخه‌سنده جنتمکان مشارالیه حضرتلرینك تربه‌لرینك قبل التعمیر حالنی انظار قارئینه وضع ایله بوخصوصده معلومات ویرمش ایدی . بزم شمدی کوردیکمز منظره ایسه تربه‌نك تعمیرندن صوکره‌کی حالی ایدی ؛ تربه جوارنده متصرف پاشا حضرتلرینی استقباله کلن سکود مأمورینه دخی مصادف اولدق .

ارطغرل غازی حضرتلرینك تربه‌سی برتپه اوزرنده‌در تربه اصل تربه ، عمارت ، یان طرفده بر بشقه بنا واوفاق برکوشك وبر حوضدن متشکل اولمق اوزره ابی واسع بر محل تزیین ایلیوردی ؛ ابنیه‌نك جمله‌سی اطرافنی پارمقلق ایله احاطه ایتمشلر ، ابنیه‌دن ماعدا قالان آچیقلغی ده اغاجلق بر باغچه حالنه قویمشلر ایدی . اول امرده ارطغرل غازی حضرتلرینی زیارت ایتدکدن صوکره یان طرفده‌کی کوشك‌ده اوطوردق . تربه‌نك حال حاضرینی ارائه ایدر برسم آلدم ؛ وقتیله اسکی منظره‌یی ارائه‌ایدن رسمی درج صحیفه ایتدیکمز زمان ایلری‌ده حال حاضرینی‌ده انظار قارئینه عرض ایلرز دیمشیدم ؛ دیمك قسمت حال حاضر رسمنی بالذات آلمق ایمش . الدیغمز فوطوغرافدن یاپیله‌جق رسمی کله‌جك نسخه‌لرك برنده ستون تصویره کچیریرز .

سکوده کلمکدن مطلوبم ارطغرل غازی

حضرتلرینی زیارت ایدی ؛ او مطلوبم حاصل اولدقدن صوکره برده قصبه‌یی تماشا قالمش ایدی ؛ حرکت ایتدك : سکود قصبه‌سی بیله‌جکدن واسع ولطیف ایدی ، قصبه‌یی جسیم بر حکومت دائره‌سی ایله حال تعمیرده بولنان بر جامع شریف تزیین ایلیوردی . متصرف پاشا حضرتلری جامعك تعمیراتنه نظارت ایتمك اوزره اشاغی ایندیلر ، بزده برابرلرنده کیتدك : جامع چلبی سلطان محمد خان حضرتلرینك ایمش ؛ قصبه‌نك احتیاجنه غیر کافی کلدیکی جهتله سایهٔ عمر انوایهٔ جناب ملوکانه‌ده همان نصفدن زیاده توسیع اولنه‌رق یاپیلیوردی ؛ جامع اکمال اولندقدن صوکره حقیقةً شهره دلربا بر منظره ویره‌جکدی .

یمك یدك ؛ قرداشم عاصمله بر آز سکودی دولاشدق ؛ اقشامه بیله‌جکه عودت ایده‌بیلمك اوزره ارکن حرکت لازم کلدیکندن تکرار عربه‌مزه یرلشدك ؛ اذان اوقونیور ایدی که بیله‌جك حکومت دائره‌سی اوکنده دوردق .

بو اقشام دخی متصرف پاشا حضرتلرینك الطاف مسافر پرورلرندن استفاده ایلیوب یارین حرکت ایلیه‌جکك . کوندوز ایچه یورولمش اولدیغمزدن ارکنجه یاتدق .

— ٦ —

ایرتسی صالی کونی متصرف پاشا حضرتلریله وداع ایدوب ساعت اون ایکیده عربه‌یه بیندك ، ینه پولیس قومیسری افندی ایله برلکده اوله‌رق موقفه کلدك ؛ موقفده چوق بکله‌مدك ، قطار کلدی ؛ بیندك ؛ بو سفر تا استانبوله قدر عاصم ایله واغونده یالکز ایدك .

بیله‌جکدن وزیر خانه قدر سورن بر ساعت مسافه‌نك قره کوی ایله بیله‌جك

بیننده کنه لطافتجه معادل اولدیغنی سویلمش ایدم ؛ بناء علیه قطارمز کسمه قیالر ایچنده قطع مسافه ایدرکن پنجره‌دن پنجره‌یه سیره قوشه‌رق باقمغه دویه‌میوردق .

آرتق بورادن تا استانبوله قدر کوردکلریمز هپ کلیرکن کوردیکمزه مشابه ایدی ؛ بناء علیه آیریجه یازمغه لزوم یوقدر ، یالکز شو قدر سویلیه‌یم که قطار یوللرده یاریم ساعت قدر تأخر ایتدیکی ایچون حیدر پاشایه بر آز کج واصل اولدق ؛ علی الخصوص بو تأخر ازمیددن صوکره ککبوزه‌یه کلیرکن خطك بر یوقوش محلی واغونلر یك چوق ویوکلی اولدیغندن دولایی قطارك چیقمغه موفق اوله‌میه‌رق بر قاچ دفعه کیری کلوب حمله‌لر ایتمسندن حاصل اولمش ایدی .

حیدر پاشاده قطاردن واپوره کچدك واپوربزی کوریه‌یه ایصال ایتدیکی وقت ساعت بری کچمش ایدی .

احوال هوا

بو سرلوحه التنده رصدخانه جدولی یازمق املنده دکلز . ثروت فنون‌ده برقاچ نسخه اول اوروپاجه مواسمك صورت کذراننده عدم انتظام اثری کورلدیکنی یازمش وعلم علائم جویه اربابنجه بواختلافك اسباب حکمیه‌سی نه دن عبارت اولدیغنی واوروپاده بوخصوصه دائر نه کبی نظریه‌لر بولندیغنی تفصیل ایتمش ایدك . نهایت مقاله مزه اساس اولان قطب بوزلرینك آز چوق چوزلمسیله مواسمك تخالفی فکرینی‌ده درمیان ایتمش ایدك . . . فقط اسباب حقیقیه ثابت اولنجه‌یه‌قدر نظریلرك آردینی آلمق قابل دکل . ایشته بو کون برنظری دها عرض ایتمك استیورز . بوده امیل غوتیه نامنده برذاتك‌در . امیل غوتیه تدقیقات فنیه‌سنه اعتماد اولنور ، سوزی ، صحتی دیکلنیر طاقدن اولدیغی ایچون اختلاف مواسم حقنده — ویرسه — رأیی آلمق فائده‌لی کورینور .

امیل غوتیه‌ده فورطنه‌لرك بورالرك کثرتندن واوروپانك قره‌سنده دکزنده جودیه‌لرك سقوطندن ، طغیان میاهدن خرطوملردن بحث ایدوب نهایت هوای نسیمی‌نك عادتا الکتریقیتله اشباعه کلدیکی وهواده‌کی — فورطنه ، صیجاق یاغمور ویبوست — تکمیل بواختلافاته ، تکمیل بو کورلدی‌یه الکتریق نازینك سبب اولدیغی نتیجه‌سنی چیقاریور .

یاریم عصرلق برزمان ایچون یاپیلان استاتستیقده وسطی اوله‌رق ضبط اولنان فورطنه‌لرك عددی کیتدکجه تزاید ایتدیکی واون اوچدن اون طقوزه قدر چیقدیغی ظاهر اولمشدر .

یازین بعض هنکامده ازان جمله بوسنه اغستوسنده اوروپاده حکمفرما اولان صیجاقلردن قطع نظر (ذاتاً بو صیجاقلرك نتیجه‌سی‌ده یاغمور وفورطنه‌در) المانیا علم علائم جویه‌مدققلرینك قیدوضبط ایتدکلری حادثات وتنظیم ایتدکلری حسابانه کوره بالخاصه عموم اوروپاده وساقسونیا داخلنده کیتدکجه رعد وبرقك وقوعی تکثر ایتمکده‌در . برمیلیون ابنیه‌یه ١٨٦٢ — ١٨٥٩ تاریخلرنده ١٠٧ صاعقه اصابت ایتمش ایکن ١٨٦٧ — ١٨٦٨ ده ١٦١ و ١٨٧٥ — ١٧٧٨ تاریخلرنده ١٨٨٣٢١٥ — ١٨٨٨ ده ٣١٨ ویالکز ١٨٨٩ سنه‌سنده ٦٢١ صاعقه اصابتی کورلمشدر .

المانیا اوستریا واسویچره ایچون حریق سیغورطه قومپانیه‌لرینك دفاتری واسباب حریقله وعلم علائم جویه حسابات‌یله اکلاشیلدیغی اوززه صوك یاریم عصرده نزول ایدن صاعقه‌لرك مقداری اسکی‌یه نسبةً ایکی بچق مثلی زیاده‌لشمشدر . شهه‌سز اختلاف هوایه بوندن بیوك سبب اوله‌مز .

آمریقاده‌ده خرطوملرك ، قاصیرغه‌لرك کثرت وقوعی بر زمان ارباب فنونی دوشوندیرمش وبو حادثات طبیعیه‌نك تکثری طبیعی برر سپر صاعقه اولان وحرارتی جذب ایله هوانك لطافت واعتدالنه اك برنجی واسطه بولنان او کوزل اورمانلرك ، جسیم آغاجلرك قطعنه اسناد ایدلمشدر . اوروپاده‌ده حال بویله دکلی ؟ اوروپاده‌ده صنایع بر آمر مجبر اولیور . اورمانلره بالطه اوردیریور .

لکن مدنیت حاضره‌نك ترقیسی نقطهٔ نظرندن جالب دقت اولان حال انشا آتده کوندن کونه دمیر وچلیك استعمالنك تعممی‌در . فورطنه زمانی انسان اوستنده معدن پارچه‌سی بولندیرمقدن محترزدر . حالبوکه شمدی خانه‌لرینك کیرشلری ، طبانی ، چاتیسی هپ دمیردر .

اون طقوزنجی عصر میلادی‌نك نهایتلرینه « چلیك دوری » نامنی ویردکلری‌ده انشا آتده دمیرك بویله مبزولاً استعمالی سببیله دکلی ؟

هر کون عددی تزاید ایدن فابریقه‌لردن لاینقطع هوایه ترفع ایدن وبر طاقم موادی حاوی اولان بخاراتك هواده حصوله کتیردیکی کثیف سیسلری وبلوطلری‌ده نظر اعتباره آلملی . بونلرك ترکیبنده بلکه ثلثان درجه‌ده مواد معدنیه بولندیغی‌ده ارباب تجربه ایچون بی اشتباهدر .

هواده بولنان الکتریقیتی قوشقورتمك ایچون بوندن دها مساعد بر سبب بولنه‌مز .

فابریقه باجالرندن هوایه آتیلان دومانلر ایچنده‌کی مواد یالکز اساساً صلب حالنده بولندیغی حالده غایت رقیق غبار هیئتنی آلان عناصر معدنیه‌دن عبارت‌ده دکلدر . بو دومانلرده آمونیاقلی ، کبریتلی غازلردن بشقه صاف ویاخود قاربونلی مولد الماء ایله حامض وحمض قاربون یعنی سوقاقلرده یاقدیغمز غاز ایله معدن اوجاقلرنده شدتله اشتعال ایدرك قضایایه سببیت ویرن ویانمغه غایت حریص اولان غازلرده بولنور . مراکز مدنیه‌ده فابریقه‌لردن بو هوائی جسملر بول بول هوایه آتیلوب طوریور . بو غازلر خفتلری حسبیله هوانك طبقات عالیه‌سنه قدر چیقه‌رق اوراده استدکلری کبی یاپیلیور .

KUTUPHANE-ANKARA 1946

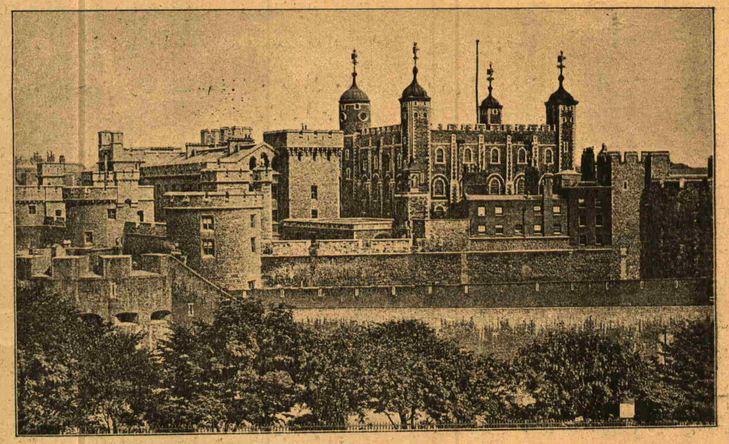

لوندره قلعه وقله‌سی

ایکی بلوط آره‌سنده دائما وقوعه کلن شرارهٔ الکتریقیه بونلرك اشعالنه بادی حصولنه اولیور .

اشته عالم مدنیتده‌کی آثار صناعیه‌یی حصوله کتیرمکه چالشان دارالصناعه‌لرك صرفیات واستهلاکاتندن آرتی‌یه قالان بر طاقم مزخرفات نصل برطاقم محاذیر تولید ایدییور و بونلرك تصفیه‌سی و بشریته ضرر ایراث ایتمیه‌جك برحاله، بریره ایصالی ایچون اوغراشیلیورسه « مزخرفات غازیه » ده یوکسك اوجاقلرله هوایه اوچیریلیور . فقط بونلر هواده‌ده تك طورمیه‌رق عملرینی اجرا ایدییورلر .

غوتیه اختلاف موسم سرینی بوصورتله کشف ایتدیکنه قانعدر .

بوندن بشقه صنایع‌ده منابع الکتریقیه اوقدر تکثر ایتدی‌که بومنبعلردن حاصل اولان سیال الکتریقی نهایت هوانك اسباب طبیعیه‌ایله حصوله کلن الکتریقیتی‌ده متأثر ایدرك برطاقم اختلافات وانحرافاته باعث اولدی .

بونلردن‌ده قطع نظر عالم مدنیتك هر طرفنه بر اوروجك آغی کبی قول صالان شمندوفر خطوطنده هر کون سرعت فوق‌العاده ایله حرکت ایدن قطارلرك طبقات هوائیه‌یی یاروب کچرکن حصوله کتیردیکی هوا صالنتیسی‌ده فورطنه‌لر قویارمغه کافی‌در .

زیاده‌جه طوپ آتلدیغی فشنك یاقلدیغی زمان هواده بر اختلاف ، بر فورطنه ظهوره کلدیکنه دقت ایدلمش وصنعی یاغمور تجربه‌لرینه‌ده بواساسدن باشلانلمش دکلی ؟

خلاصه امیل غوتیه ترقیات مدنیه واعمال وصنایع بشریه‌یی اختلاف مواسمه سبب طوتیور . وتبدل هوایی برطاقم احوال فلکیه‌ده آرامقدن زیاده احوال بشریه‌ده آرامنی معقول بولیور .

• •

اسبابی نه اولورسه اولسون صوك سنه‌لرده هواده برطاقم اختلاف وار . صیجاق فرض اولنان موسملرده برودت و سرینلك مأمول اولان هنکامده فوق‌العاده صیجاقلر حکم سوریور . . . شبهه یوق اختلاف هوایه بشریت بر چاره بولمغه قالقشه‌میه‌جقدر . لکن تبدل هوادن وقت وزمانیله خبردار اولوب بوخبری سرعتله مراکز مدنیه‌یه ایصال ایدرسه کندینی تبدل هوانك محاذیرندن وقایه ایتمش اولور . یاخود اختلافات هوائیه‌ده یکی برطاقم قوانین طبیعیه کشف ایدر .

اشته بو نقطه‌یی دوشونوب‌ده بر تشبث عظیم‌ده بولنان بحر محیطده‌کی تحریات فنیه‌سیله وترقیٔ فنون نامنه خدماتیله مشهور اولان موناقو پرنسی اولمشدر .

موناقو پرنسی آمریقا و اوروپا جمعیات عالیه‌سنه مراجعت ایدرك تحریات اخیره‌سی بحر محیط اطلاسی‌نك مختلف اطه‌لرنده برر علائم جویه رصدخانه‌سی تأسیس اولندیغی حالده اختلافات مواسمه دائر یك چوق معلومات اخذ اولنه بیله‌جکی کبی بو رصدخانه‌لرك عالم مدنیتجه مادةً یك بیوك فائده‌سی کوریله‌جکنی بیلدیرمش ومعاونت استمشدر .

شمدی‌یه قدر بحر محیط اطلاسی‌ده کائن آصور جزائر مجتمعه‌سنه بر تلغراف قابلوسی تمدید اولنمدیغی ایچون بو تمدیده بر قرار ویریله‌میوردی . فقط بر شرکت بو قابلونك تمدیدینه قیام ایتمشدر . بحر محیط اطلاسینك مناسب جزائری برر رصدخانه‌یه صاحب اولورده مشاهدات جویه‌ده بولنورسه تکمیل عالم مدنیت هوانك اختلافات عظیمه‌سندن وقت و زمانیله خبردار اولور . وکندینی قورور .

برکره مناسب نقاطه علائم جویه رصدخانه‌لری تأسیس اولنتجه بونلر برمرکزه ربط اولنه‌جق — بو مرکزك موناقو اولمسی‌ده محتملدر — و بو مرکز تبدلات هوادن تلغرافله خبردار اوله‌رق بنه بو واسطه ایله عالم مدنیته اعلان ایده‌جك . بو تشبثك فائدهٔ فنیه و مدنیه‌سی غیرقابل انکار در .

شبهه‌سز اختلاف مواسمه یالکز سبب آرامقله وقت کچیرمیوب بونك باعث اوله‌جغی ضرردن عالم مدنیتی محافظه وصیانت ایتمکی دوشونمك‌ده لازمدر .

اشته تبدلات هوای نسیمی‌نك نظریات جدیده‌سیله بو تبدله قارشو واقع اولان تشبثی‌ده قارئلریمزه بیلدیردك .

م . صادق

تحت‌البحر خطوط تلغرافیه‌ده سرعت مخابره

شمدی‌یه قدر تحت‌البحر خطوط تلغرافیه ایله مخابراتك تسهیل وتسریعنه سدچکن بیوك بر مشکلك حل اولندیغنی ، قره‌ده بولنان ایکی شهر آره‌سنده نه درجه سهولتله مخابرهٔ تلغرافیه ممکن اولیورسه بر قاچ آیه قدر اوروپا ایله آمریقا آره‌سنده‌ده اوقدر سرعت وسهولتله مخابره قابل اوله‌جغنی فرانسه اوراق یومیه وفنیه‌سی عالمه اعلان ایتمشلردر . تصرف وسرعت نقطهٔ نظرندن فائدهٔ کلیه‌سی منکر اولمیان شوکشف مهمی عصر اخیرك کشفیات عظیمه‌سی صره‌سنه کچیرمك بیله استیورلر .

حل اولنه‌جق مسئله خیلی‌دن خیلی‌یه مشکل وقاریشق ایدی . بلکه اوتوز سنه‌یه قریب بر زماندنبری الکتریق تطبیقاتیله اشتغال ایدن ارباب فن بو خصوص‌ده موفقیت قزانمق ایچون اوغراشمشلردر . بر قابلودن جریان الکتریقی کچدیکی زمان بو قابلویی احاطه ایدن و (کوتاپرقا) دینلن بر نوع لاستیق تلك الکتریقندن بر آزینی قومشولغی حسبیله کندی عهده‌سنه کچیریور . وتلدن جریانك مروری قطع اولنتجه جالدیغی الکتریقیتی آزدن آزه تکرار قابلویه اعاده ایدرك قابلونك تلغراف چکلدکدن برمدت صکره الکتریقلی قالمسنه سبب اولیوردی .

یعنی قابلو جریان الکتریقی کچدکدن صکره بر مدت دها الکتریقلنمش اوله‌رق قالیور وبو مدت ظرفنده اوریان دیکر تلغرافك اشارتلرینی قارمه قاریش ایدوب اکلاشلمز بر حاله کتیریور . بناء علیه قابلو الکتریقیتی تماماً ضایع ایدنجه‌یه قدر استر استمز بکلمك لازم کلیوردی .

قابلولرده قره‌ده بولنان خطوط تلغرافیه‌ده استعجال اولنه‌میه‌جق قدر ضعیف جریانلر استعمالنه مجبوریت وار ایدی . وبوتدبیرله انجق تحت‌البحر تللرك الکتریقلی قالدقلری مدتی تنقیصه چالیشیورلردی .

خفیف جریانلرك وضع ایده‌جکی اشارات‌ده خفیف اولور بونلری بر آینه‌ده بیولتمکه واوصورتله اوقومغه چالشمق

یاخود قابلولرده تلغراف اشارات مخصوصه‌سنی برمنخنی صورتنده رسم ایتدیروب بونی‌ده حله اوغراشمق کبی یوللر اختیار اولنمش وهیچ بری اذیتدن عاری اولمدیغی کبی سرعتی‌ده تأمین ایده‌مامشدر .

پارس تلغراف مفتشی موسیو ویو بر قابلونك ایکی باشنه قونیله‌رق عادی تلغراف ماکنه‌سنك بتون اشاراتی ضبط وقید ایتمکه وقابلویی بالاخره بر مدت الکتریقلنمش اوله‌رق براقدیغی حالده جریانلری کچیرمکه مساعد برجهاز ترتیب ایتمشدر .

جزایر ایله مارسلیا آره‌سنده اجرا اولنان تجربه‌لری تلغراف فنته آشنا اولان ذواتی حیرتده براقه‌جق درجه‌ده برموفقیت حاصل ایتمش .

مقدما آره‌لرنده ١,٠٠٠ کیلو مترو بولنان مارسلیا وجزایر آره‌سنده‌کی قابلوده عکس جهتدن ایکی تلغراف بردن چکیله‌بیلیوردی . وساعتده ٦٠ تلغرافنامه کوندریلیوردی . بویکی اصول ایله ساعتده ایکی یوزه قدر چیقمشدر .

یقینده بینلری ٣,٦٠٠ کیلو مترو اولان هاور ایله نویورق آره‌سنده‌ده تجربه اولنه‌جق وشمدی ٣٠ تلغراف کوندر - یلیر کن اوزمان اعظمی اوله‌رق ساعتده ١٠٠ تلغراف کوندریله‌بیله‌جکدر . هم بو سایه‌ده طوغریدن طوغری‌یه نویورق پارسله مخابره ایده‌جکدر .

موسیو ویونك بوجهازی مکملاً ترتیب اولنه‌رق استعمال ایدلمکه باشلانیرسه پارس ایله نویورق آره‌سنده برتلفون تأسیسیله اشتغال ایده‌جکمش . هرحالده موفقیتنی تمنی ایدرز .

رسملرمز

تابلو — طاوشان آوی

بوکون انسانلر ایچنده وبالخاصه اقوام مدنیه‌ده صیدو شکاری صرف بر واسطهٔ تعیش اتخاذ ایدنلر آزدر لکن صیدو شکاردن لذت آلانلر یك چوقدر . برصیاده صوریکز : برطاوشان قوغالادیغی صره‌ده‌کی احتساساتی اکلاتسون . قابنده صفالی بر هیجان ، اعصابنده لذتلی رعشه حس ایدرمش . صیادجه بو آن اکلاتلمز بر حال حیات در . اشته لوحه‌مزده‌کی چوجقده بویله بر حس ایله متحسس بولنیور .

تابلو — مناقب روح

حیاتده ایکی جریان معکوس واردر . او دریای بی کران اوزرنده زمان زمان مشهود دیدهٔ دقت اولان موجه‌لر قعر حیاتك درجهٔ عمقنه کوره خفیف ، اوفاق ، شدید ، مدهش ، اولور . کاه بی آرامیٔ هوس ، اوموجه زار فانی‌یی کردابلر . فورطنه‌لرله طولدیره‌رق نظر حکمته فجیع ، دهشت آور مناظر روحیه اظهار ایدر ، کاه استراحت روح او سطح ساکنده نظر فریب ، روح استیناس ، صلاح آموز ، سکون آور انعکاسات افکار ارائه ایده‌رك چشم بشرده تربیهٔ دماغ ایچون برطاقم لوحه‌لر کوسترر . بر دماغك تأثرات مخصوصه‌سنه ترجمان اولمق یعنی اودریای مجهولك کنار وقعرنده خواب آلود سکون اولان مناقب روحیه‌یی اوقومق انسانده حسیات تحسس واستکناهی تنبیه ایده‌جك احوالدندر .

پدر ، کسوهٔ حیاتی فرسوده‌لشمش اولدیغی حالده عازم ابدیت اولدی . اولاده برتربیتکاه فرید اولان آغوش مادر دخی صوك تضیقنی برمدت صکره ایفا ایده‌رك رفیق حیاتی یانه کتیردی . اوزمان بوایکی

خواهر ایکیشر یاش فرقی اولدقلری حالده هیئت اجتماعیه ایچنده قالدی .

بیوکی کوچکنه دایهٔ امل اولمش ، کوچکی بیوکنه حسیات حرمت ومحبتله صوقولمش ایکن بر نظر حریص ، اومهربان قدیمی یواش یواش انجذابات عدیده ایله متأثر ایدمرك تقیدات واقدامات ماضیه‌سنی اونوتدردی . بیوك ، اوایکی چشمك ناطق اولدیغی معانیٔ سودا کارانه‌یه میل ایتدی . هوس ، آرزو ، غفلت کبی حسیات بشریه‌یی فلج موقته اوغراتان بلیات دماغ قیزی محور حرکاتندن شاشیرتدی . نظرنده برغرابت مجهوله ، ذهننده برسکون عجیب ، حسیاتنده قناعت واعتقاددن متولد براجتماع ، قلبنده باعث نشوهٔ حیات اوله‌جق برضربان حاصل اوله‌رق بر مدت اوطریق عشق ومحبتده یورودی . اونظر حریص ، قوهٔ انجذاباتی برکیجه تحصیل کام جهتنه عطف ایتدیکندن او وجود سودا آلود رخنه‌دار اولدی . فقط امل هنوز منقطع اولمامش ایدی . اورخنه بر زمان مادی ایکن چشم مغفلده کی آثار ابتلا پرورانه‌نك درجه درجه سونمه‌سی اوزرینه برزخم معنوی حالنه کیردی . بر کون بتون بتون ترك ایدلدیکنه قانع اوله‌رق آشیان پدره دوندی . اویار جانی اوخواهر وفاشناسی اویدی ، قوجاقلادی . کوش دقتك آلام قلبیه‌نك بخش ایتدیکی تأثرات ایله بر دها مناقب شهوانیه دیکله‌مامسی ، کوزلرینك او آتشین چهره‌لرك انعکاسات دلفریبانه‌سنی کورمه‌مسی ، مشام آمالی بر دها اوبوی نفسانی‌یی طویمه‌مسی ایچون بر سرعت عظیمه ایله مناستره قوشدی . اوراده‌کی حجره‌لردن برینه کیره‌رك ندامت وتوبه دینلان ایکی مزکیٔ روحه صارلدی . او زخم معنوی یواش یواش التیام پذیر اولمغه باشلادی .

بعضاً همشیره‌سی کلیر ، آنکله برابر اومعبدك باغچه‌سنه چیقار ، کندی حیاتنه سورولان شائبهٔ منحوسك باری آنك دامان عفتنه قونمه‌سی ایچون فقرات مناسبه سویلر . ایشته بوکون دخی اخلاق نسوان اوزرینه یازلمش اولان کتابك بر صحیفه‌سنی آچدی . شو سطرلری اوقودی .

« انسان فضائل قلبیه دینلن محاسن روحیه‌یی اکتسابه جالیشمالیدر . فضیلت ، روحك صیقل ابدیسیدر . هیچ برزمان یوقدرکه دماغ ، سیئات حاضره وماضیه‌یه معروض اولسون . اکر قلب فاضل ، حس حکیم ، دماغ متنبه ، کوز بصیر اولورسه مهالك حیاتك جمله‌سی مندفع اوله‌بیلیر . فضیلت قلبی ، حکمت تحسساتی ، انتباه دماغی بصیرت مادیه و معنویه‌یی ایقاظ ایده‌جك برحال مخصوص وارایسه اودخی طریق حیاتده رهمای منفرد اولان میل صلاحدر انسان صلاحی نسبتنده تکمل ایدر ، بشریتك اساس الاساس قوامی تزکیهٔ نفسدر اك مؤثر مزکیٔ روح ایسه ندامت وتوبه‌در » .

ندامت وتوبه سوزلری قارئه‌ده برحس انتباه حصوله کتیردی . مستمع بوتأثره واقف اوله‌رق قلبنك الجا آت حاضره‌سی ایله بوسوزلرك اصلا مناسبتی اولمدیغنی بالتصدیق سرملاحت پرورینی ستر اغبرار ایچون اکدی . چوقدن بری طاشیدیغی دال رعشه‌ناك پرماقلری آره‌سندن خفیفجه قورتولدی . کوزلری برخیال بشوشك تجلیات مترددانه‌سنه طالدی . فقط اولکی صدا برقاندها اهتزازنما اوله‌رق :

« مطالعه کلال و ملالك اك بیوك دوا کاریدر . انسان غملی زمانده بیله تأثرات وخاطرات اغیاری اوقویه‌رق مسرور اولور . بناء علیه ندامت وتوبه یه تقرب ایده میانلره مناقب روحیه‌یی حاوی اولان کتب اخلاقیه‌یی اوقومق لازمدر » دیه عکس ایتدی .

احمد راسم

لوندره قلعه وقله‌سی

قلعه غایت جسیم اولوب اطرافنه اچیلان کنیش خندقلرله کوزل بر باغچه‌لك حالنه وضع اولنمشدر . کرك قلعه کرك قوله بش هکتارلك محل استیعاب ایدییور . نهر طرفنده قرق متروریختمی واردر . بوراسی الآن قلعه حالنده محافظه اولنیور . درونیده طوپخانه عسکری موجوددر . لوندره‌نك مجوهرات واسلحه موزه‌سی بو قلعه درونیده‌در .

موزه‌ده‌کی مجوهراتك قیمتی اوچ میلیون انکلیز لیراسندن زیاده تخمین ایدیلیور .

موزه‌لره دخول ایدیله‌جك محلك قارشوسنده یشیل بویالی وایشلمه‌لی بربیوك طوپ واردرکه بالاسنه تعلیق ایدیلن بر لوحه‌ده انکلیزجه عباره ایله « سلاطین عثمانیه‌دن سلطان عبدالمجید خانك هدیه‌سیدر » دیه محرردر . طوپ سکره ١٨٥٧ سنه‌سنده خاقان جنتمکان طرفندن انکلیزلره اهدا ایدلمش غایت مصنع واستانبول معمولاتندندر . اوزری چیچکلر له ایشلمه‌لی واغزینه قریب بر محلنده طغرای غرا ، انك التنده طوپك محل اصاغه‌سی وعثمانلی آرمه‌سی بولنمقده‌در . موزه‌ده شمدیکی قرالیچه‌یه مخصوص تاج موجود بولندیغی کبی شمدی‌یه قدر انکلتره‌ده حکمران اولمش قرال وقرالیچه‌لرك عصا وتاجلری موجوددر .

فنی اکلنجه

مقیاس رطوبت

برآز یولاف صچاغی بوله‌بیلیرسه‌کز کوزل بر مقیاس رطوبت اعمال ایدرسکز . یولاف دانه‌لرینك اوجنده حرمان اولمه‌دن صچاغی بولنور . البت معلومکزدر . ابتدا برمقوانك اوزرینه استدیککز صورتده برآدم رسمی یاپوب کسیکز . بونی رسممزده کورلدیکی کبی ایکی ایکنه ایله بر دیکر مقوا اوزرینه طوتدیریکز . فقط بورسمله مقوا آره‌سنده برآز مسافه براقمق .

آدمك قولی متحرك اولمق و اوموزینه اشاغنده تعریف ایده‌جکمز یولده مربوط بولنمق . برآز بالمومی ایله ابتدا یوقارووده سویلدیکمز یولاف صچاغندن بر کوچك پارچه‌یی صورته عموداً ربط ایتمك بوصچاغك دیکر اوجنی‌ده ینه بویله بالمومی ایله قوله یاپشدیرمق . شمدی جهازی درجاته تقسیم

ایتمك قالیر . بونك ایچون یولاف صچاغنی ایوجه ایصلاتمق . بو حالده صچاق کوشه‌یه‌رك النده دکنك طوتان قول اشاغی ایکنه‌یه قدر اینر . بورایه ١٠ رقمی قویکز بو رقم هوانك « پك رطوبتلی » اولدیغنی کوستره‌جك . یولاف صچاغنی برآتشده قورودیکز . کریلیر قول ده یوقاری قالقار . بورایه‌ده صفر اشارت ایدیکز . بوایکی اشارت نقطه‌سی ارمسنده مساوی اون قسمه تقسیم ایدیکز . بو صورتله صورت اعمالی پك بسیط اولمغله برابر غایت حساس بر مقیاس رطوبت الده ایتمش اولورسکز .

هواده‌کی رطوبتی سزه طوغریجه ارائه ایدر رسممزك کوشه‌سنده A حرفیله یولاف صچاغنك ایصلاندیغی زمانکی حالی B ایله‌ده قورولدقدن صکره کسب ایتدیکی حال کوسترلمشدر .

توتونك درت یوزنجی سنهٔ دوریه‌سی

آمریقا کشفنك درت یوزنجی سنه‌سی ایچون قرستوف قولومب نامنه بر طاقم شنلکلر اجرا اولنمغه باشلاندی . شیقاغو مشهر عمومیسی ایچون عموم عالم مدنیت‌ده حاضرلق وار . بو مشهر عمومیده بتون ترقیات فنیه وصناعیه رونما اوله‌جق . آمریقانك بتون حاصلاتی کورینه‌جك . کاشفی اولان قریستوف قولومبه عائد بتون اشیا ، آثار ، ادوات جمع اولنوب تشهیر ایدیله‌جك واسکی دنیایه یکی بر دنیا ضم ایدن بو ذاتك نامنه امکان درجه‌سنده شرف ویریله‌جك . عرض احترام اولنه‌جق .

بتون عالم مدنیه انتشار ایدن بر اعتیادك ، بواعتیاده واسطه اولان ماده‌نك یعنی توتون ایچمه وتوتونك کشفی‌ده آمریقانك کشفیله برابردر .

قریستوف قولومب ورفقاسی ایلك آمریقایه یناشدقلری زمان آمریقا سکنهٔ اصلیه‌سنك قادین ، ارکك اللرنده بر نوع اوتی یاقدقلرینی و دوماغی اغزلریله ایچرو چکه‌رك تکرار صاووردقلرینی کورمشلر . در . اشته بو یکی دنیا اوتی شمدی هر طرفه یاییلمش ، اك مدنی وجدی اقوام وافراد بو دوماغی چکوب صاوورمغه آلشمشدر . آمریقا کشفی ایچون شنلکلر اجرا اولندیغی بر صره‌ده عمومك مفتونی اولدیغی توتونك درت یوزنجی سنهٔ دوریه‌سنی‌ده آلقشلامق بر قدر شناسلق اولمزمی ؟

*

شمدی‌یه قدر عالم انسانیتده توتون عایهنده پك چوق سوز سویلنمش ، بو فنا ومضر صحت اعتیادك بو قدر انتشارینه سبب آرانمش وانسانلرك اغزلرینی مطبخ باجاسنه چویرمکدن انسانه لذت آلدقلری اك جدی عاملری دوشوندیرمشدر . کیمی محضا اثر تقلید اوله‌رق توتون ایچمه اعتیادینك تعمم ایتدیکنی سویلمش ، کیمی‌ده توتون ایچمه وعادتا بر موده حکمنی آله‌رق بو موده‌یه تطبیق حرکت اولنه کلیور دیمشدر . فقط تقلید اثری‌ده اولسه ، موده‌ده بولنسه بشریت درت یوز سنه‌ده بو تقلیددن اوصانیر ، بو موده‌دن بیقار ایدی . توتون ایچون چکیلن سدلر ، کوستریلن جزالر ، ایدیلن ذملر بونك دائرهٔ انتشارینی توسیع ایتمه‌سنه مانع اوله‌مامشدر .

انسانلر اعصابنی اوقشایان ، دماغنی تلطیف ایدن شیلردن اوته‌دنبرو طبعاً خوشلانیورلر . مسکرات وافیون استعمالی کبی اعتیادات نصل عالم انسانیتی استیلا ایتمش وایدیورسه توتونك انتشارینه ده بویله بر سبب طوتیلیور . لکن مسکراتك وافیونك قوای عقلیه‌یه نه قدر تأثیر ایتدیکی کوریلیور وبونلرك استعمالی محاکمات ذهنیه‌ده رونق وانتظامه سکته ویریور . بونلره انسانلر همانده هیچ واز کچه‌میورلر . فقط توتونك قوهٔ عقلیه‌یی سکته‌دار ایتدیکی ، حسیت شخصیه‌یی تعطیله اوغراشدیغنی متانته خلل کتیردیکی کورلمیور .

توتونك مادهٔ موثره‌سی اولان (نیقوتین)ك نصل برسم اولدیغنی شمدی‌یه قدر اطبا دلائل متعدده ایله کوسترمشلر وتوتونك صحت بدنه ضررینی اثبات ایتمشلردر .

لکن توتونك عایهنده سویلنن سوزلر اکثریا بوعادت قبیحه ایله مألوف اولانلری واز کچیرمك واولمیانلری صیانت ایتمك مقصدیله مبالغه‌لی اولیور . بو مبالغه ایسه عکس تأثیر حاصل ایدیور .

توتون ایچنلردن پك چوغی‌ده توتونی و اعتیادلرینی ذم ایدرلر . فقط بنه واز کچه‌مزلر . نیچون ؟ توتون ایچمك عالم انسانیتی بوقدر استیلادن صکره عادتا بر ارککلك بر جدیت کبی کورولمکه باشلانمش . کنجلر کندیلرینی توتون ایچمکه الشمدقجه ارککلکه مخصوص اولان بر قهرمانلغی‌ده هنوز قزانمامش کبی کوریور . بروابورك کوکرتمه‌سنده ، بر آرابه‌ده ، بر مسیره‌ده بر سیغاره تلندیروب وفورانه دوماغی صاوورمق بر حرکت مردانه صاییلور . توتونك انتشارینه بر سبب بو اولمق کرك . بوندن بشقه — برطاقمی نه دیرسه دیسون — توتون قوهٔ عقلیه‌یه برتأثیر مضر اجرا ایتمیور .

قوهٔ ذهنیه‌سنی اشتغالات متمادیه ایله یوران بریسی مثلا برعالم ، برمحرر برمسئلهٔ فنیه ایله اوغراشدیغی ، براثر یازدیغی صره‌ده ذهنی عادتا بلوطلر قایلار . تعب ذهنی افکارك عیان و صاف صورتده حصولنه مانع اولور . . . اشتغالنی برمدت براقیرده — معتادی ایسه — بر سیغاره یاقار و صندالیه‌سنه یاصلانه‌رق بر مدت سیغاره دومانلرنك بوقارویه طوغری یواش یواش صعودینی سیرایدرسه تعبی زائل اولیور . کشایش فکری کیری کلیور . نطقنده شدت قالمیان ، سوزینك انتظامی خلله اوغرایان نطوق برسیغاره‌جق ایچنجه سوزینك شدتی ظاهر اولیور . تکرار وضوح کسب ایدیور . بونلر شبهه‌سز سیغاره ایچمکله مألوف اولانلر ایچوندر . بن سیغاره ایچمدیکم حالده سیغاره ایچنلرك بعضاً کیفلرینه وبو سیغاره ایله بولدقلری تسلی‌یه حیرانم ، غبطه کشم . . . وجوده

ضرر ویردیکنی ، صحتك انتظامنه سکته کتیردیکنی ینه نفسمده برقاچ تجربه‌سیله معترفم . لکن انسانك اویله آنی اولیورکه صحتندن بر آز فدا کارلغی ذهناً جزئی بر تسلی و استراحت مقابلنده اختیاره آماده بولنیور .

شبهه‌سز قادینلرك ، چوجقلرك بوالفتدن صیاتی ایچون توسل اولنان تدابیر دائم شایان تقدیردر . اوروپاده بومقصدله تشکل ایدن جمعیتلرك سعی وغیرتی‌ده مؤثر اولسون . بوده ارزو اولنور .

***

توتونك انتشاری اسبابنی تحری‌ده دهاایلری کیتمیه‌لم . انتشارایتدیکی محقق . نتیجه بودر . —

آمریقانك سکنهٔ اصلیه‌سی توتون ایچون برطاقم خرافات نقل ایدوب بونك برچوق امراضه نافع اولدیغنه قانع اولدقلری روایت ایدلمش ایدی .

توتون فرانسه‌یه ١٥٥٩ تاریخلرینه طوغرو کیردی . دلیلی‌ده نیقوت اسمنده برذاتدر . بورتکیز سفیری اولان بوذات فرانسه‌یه هدیه طریقیله بو یکی آمریقا اوتی کوندرمشدر . توتونك مادهٔ مؤثره‌سنه (نیقوتین) تسمیه‌سی بوذاتك نامنه نسبتله‌در . توتون تخمنی اوروپایه نقل ایدن وابتدا زرعنه باشلایان‌ده اسپانیوللردر .

توتون کیتدکجه ایتالیا والمانیا واوستریایه یاییلمش ، خاصةً کیجیلر توتونك انتشارینه سبب اولان واسطه‌لردن الك برنجیسی اولمشدر . دولتلر بیننده کرك محاربات وقوعی کرك مناسبات تجاریه حصولی توتونی سطح ارضه یایدقجه یایمشدر . نظرده مستکره . امراض صدریه‌یی داعی ، قوقوسی کریه اولان توتون وتوتون ایچمه عادتنك کیتدکجه هیأت اجتماعیه‌نك بتون اعضا سنه سرایت ایتدیکنی کورن ارباب حکومت بو بلای مبرمدن بشریتی خلاص چاره‌لرینه دوشمشلردر .

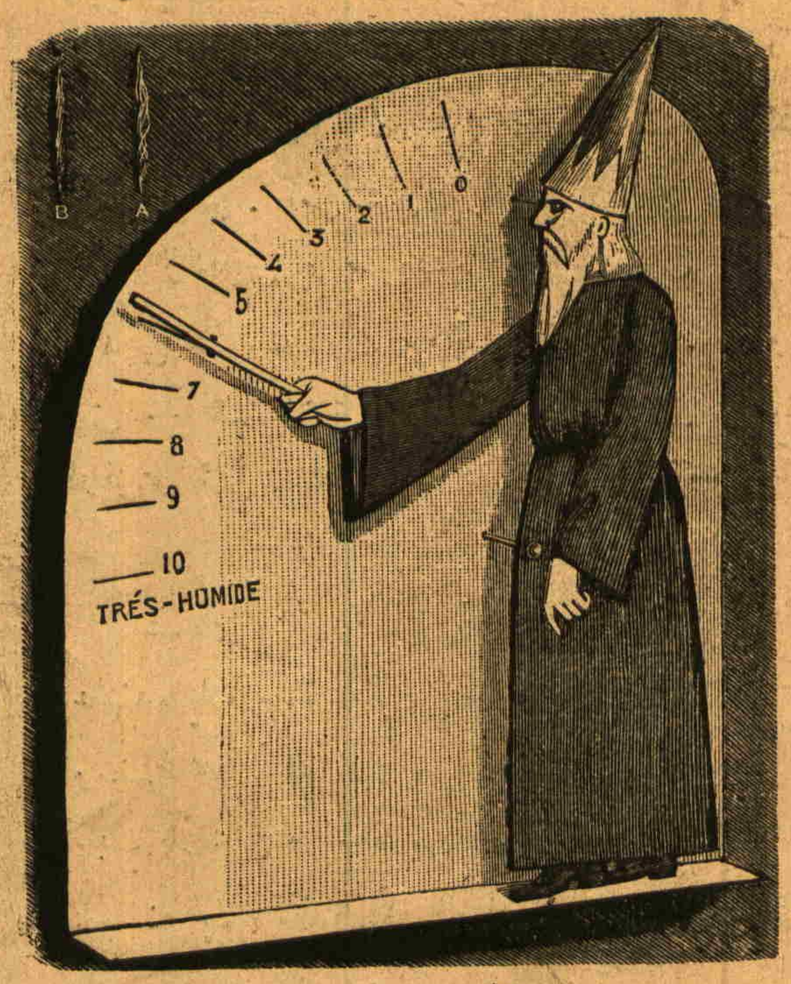

فنی اکلنجه : مقیاس رطوبت

خفیف چاره‌لرك اصلا تأثیری کورلمدیکی اکلاشیلنجه توتون تریاکیلرینه قارشو اغر جزای نقدی آلمق ، حبس ایتمك کبی جبر وشدت اظهار اولنمش ایسه‌ده بونلرده مانعه اوله‌مامشدر .

حاصلی بو کون مدنیت حاضره‌جه توتونك انتشارینی منع ایچون نصایحدن بشقه استعمال اولنه‌جق بر چاره یوقدر . توتون عموم دولتلر بودجه‌لرینك واردات قسمنده اولدقجه مهم برقسم اشغال ایتمکه باشلامشدر . یعنی هیأت اجتماعیه‌نك شیرازه‌سنه داخل اولان بر باغده بو اولمشدر . قویمسی تحت امکانده کوریله‌مز . بشریتك بوعادتدن خلاصی‌ده شمدیلك تصور اولنه‌مز .

خلاصه توتون مراقلیلری توتونك درت یوزنجی سنهٔ دوریه‌سی مناسبتیله « توتون » ایچون ایروجه بر شنلك ترتیب ایتمسه‌لر بیله آمریقا کشفی مناسبتیله یاپیلان ویاپیله‌جق شنلکلرده سیغاره ایچنلر وهوایه طوغرو ترفع ایدن توتون دومانلرینی کورنلر ایچنده البت « ایشته آمریقا کشفنك بریادکاری ! » دییه‌جکلر واردر .

م . صادق

شئونات

زیر زمیندن چیقاریلان کمیکلرك

هانکی زمانه منسوب اولدیغنی تعیین ایتمك مشکل واکثریا ارباب فن بیننده مناقشه‌یی موجبدر . موسیو آدولف قارنو نامنده بر ذات معاینهٔ کیمیویه ایله بو کمیکلرك سنی تعیین ایتمك قابل اولدیغنی کوستر - مشدر . بوذاتك مشاهده سنه نظراً بولندقلری اراضی نك طبیعتنه کوره کمیکلرك بوزلمسی ایله دوراول وثانی کمیکلرینك ترکیبنده دها زیاده فلوئور وفوسفور بولنمسی آره‌سنده برمناسبت واردر . دور رابع حیواناتنك کمیکلرنده دور حاضر حیواناتنك کمیکلرندن ٩٧ دفعه زیاده فلوئور بولنیور . بومشاهده‌دن استنباط اولان اصول ادوار قدیمه‌دن قالان کمیکلرك معاینه وتحقیق خصوصنده پك بیوك یاردیم ایده‌جکدر .

*** آمریقاده قالیفورنیا داخلنده بولنان هامیلتون جبلی رصد خانه‌سی مریخ سیاره‌سی اوزرنده یکیدن برطاقم رصدات‌ده بولنمشدر . بورصد خانه‌ده بولنان الك قوتلی دوربینله سیاره کرهٔ ارضه ٨٠,٠٠٠ کیلو مترو تقریب اولنه بیلمشدر . مقدما هیئت شناسانك اوزون اوزادی‌یه بحث ایتدکلری قناللر مشاهده اولنه‌مامش ایسه‌ده سیاره‌نك قطب جنوب جهتنده بولنان بوزلرك — بو آوانده اوراده یاز حکمفرما اولمق حسبیله — اریدیکی کورلمشدر .

*** آرته‌زیه‌ن قویولری آمریقاده سقی اراضی خصوصنده پك چوق خدمت ایتمکده‌در . بومقصدله ٣,٩١٠ قویو حفر اولندیغی صوك برستاتستیقدن اکلاشلمشدر قویولرك نصفندن زیاده قالیفورنیاده بولنمقده وبونلرله ١٥,٠٠٠ هکتار اراضی سقی اولنمقده در . بوقویولرك عمق وسطیسی ٦٣ مترو ومصرفی ١,٢٢٥ فرانقدر .

احمد احسان